

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/20-01/124

URBROJ: 65-20-07

Zagreb, 26. studenoga 2020.

P.Z. br. 58

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 26. studenoga 2020. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića, državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja, te ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-01/114

URBROJ: 50301-05/20-20-5

Zagreb, 26. studenoga 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića, državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja te ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu.

dr. sc. Andrej Plenković

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA
O FISKALIZACIJI U PROMETU GOTOVINOM**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O FISKALIZACIJI U PROMETU GOTOVINOM

Članak 1.

U Zakonu o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, br. 133/12, 115/16, 106/18 i 121/19) članak 29. mijenja se i glasi:

“(1) Obveznik fiskalizacije, osim onoga iz članka 28. stavka 6. ovoga Zakona, može zadržati gotov novac u blagajni na kraju radnog dana do visine blagajničkog maksimuma.

(2) Ministar financija propisuje pravilnikom visinu iznosa blagajničkog maksimuma iz stavka 1. ovoga članka prema pojedinim kategorijama poreznih obveznika iz članka 3. ovoga Zakona.”.

Članak 2.

U članku 31. riječi: „Općeg poreznog zakona“ zamjenjuju se riječima: „zakona kojim se uređuje opći porezni postupak.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 3.

Ministar financija uskladit će Pravilnik o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, br. 146/12, 46/17 i 70/20) s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 4.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2021.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (u daljnjem tekstu: Zakon) objavljen je u Narodnim novinama, broj 133/12 i u svom najvećem dijelu stupio je na snagu 1. siječnja 2013.

Fiskalizacija pretpostavlja skup mjera kojima se na području Republike Hrvatske uvodi nadzor nad izdavanjem računa koji se naplaćuju u gotovini, a provedba postupka fiskalizacije uređena je Zakonom sa ciljem povećanja financijske discipline na području poslovanja gotovinom, unaprjeđivanja postupaka poreznog nadzora, podizanja razine svijesti kupaca o važnosti uzimanja računa te suzbijanja nelojalne konkurencije.

Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2016. - 2020., između ostaloga, utvrđeni su ciljevi koji se odnose na porezni sustav i cjelovitu poreznu reformu. Na temelju sveobuhvatne analize poreznog sustava provedene 2016. postavljeni su ciljevi porezne reforme - smanjenje ukupnog poreznog opterećenja, postizanje jednostavnog i socijalno pravednijeg poreznog sustava, ostvarenje administrativnog rasterećenja te uvođenje instituta veće pravne sigurnosti za porezne obveznike. Do sada su provedena četiri kruga poreznog rasterećenja u razdoblju od 2017. do 2019.

U sklopu prvog kruga porezne reforme 2016. provedene su izmjene i dopune Zakona pri čemu je, među ostalim, obveza fiskalizacije proširena na obveznike koji podliježu paušalnom oporezivanju prema posebnom propisu i izvršene su dodatne izmjene koje su bile potrebne radi unaprjeđivanja provedbe postupka fiskalizacije te u konačnici stvaranja izdašnijeg, pravednijeg i konkurentnijeg poreznog sustava te podizanja fiskalne discipline.

Nadalje, tijekom 2018. započela je provedba trećeg kruga poreznog rasterećenja te je izmijenjen Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom s primjenom od 1. siječnja 2019. odnosno od 1. siječnja 2021. Najznačajnija novina u ovoj izmjeni Zakona jest evidentiranje prijave prodane robe ili usluge putem samoposlužnog uređaja na način da se propisuje obveza fiskalizacije podatka o prodaji iz samoposlužnog uređaja pri čemu se ne uvodi obveza izdavanja računa. Budući da samoposlužni uređaji u pravilu ne izdaju račune, mijenja se i definicija obveznika fiskalizacije pri čemu se obveznici fiskalizacije ne utvrđuju ovisno od toga jesu li obveznici izdavanja računa ili ne, već se svi smatraju obveznicima fiskalizacije dok se zasebnom odredbom određuje tko se ne smatra obveznikom fiskalizacije izdavanja računa. Navedene izmjene stupaju na snagu 1. siječnja 2021.

Pored dodatnih izmjena Zakona koje su bile potrebne radi uspješnije provedbe postupka fiskalizacije, uvedena je obveza jasnog isticanja obavijesti na pratećem dokumentu koji se izdaje prije računa kod obveznika koji provode postupak fiskalizacije izdavanja računa pri čemu na takvim pratećim dokumentima mora vidno pisati „OVO NIJE FISKALIZIRANI RAČUN“. Navedena izmjena stupila je na snagu 1. siječnja 2019.

Nadalje, tijekom 2019. godine započela je provedba četvrtog kruga poreznog rasterećenja te je izmijenjen Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom s primjenom od 1. travnja 2020. odnosno od 1. siječnja 2021. godine. Najznačajnija novina u ovoj izmjeni Zakona je uvođenje QR koda kao obvezatnog elementa svakog računa temeljem čega bi se

korištenjem danas dostupnih tehnologija (očitanjem QR koda iskazanog na računu) omogućila brza i lakša provjera računa. Navedeno će olakšati postupak i dodatno potaknuti građane da račune provjeravaju i prijavljuju Poreznoj upravi. Navedene izmjene stupaju na snagu 1. siječnja 2021.

Isto tako, navedenim izmjenama Zakona uvodi se obveza provođenja postupka fiskalizacije računa za prateće dokumente na kojima se navodi obavijest „OVO NIJE FISKALIZIRANI RAČUN“, a koji prethode samom izdavanju računa. Ova obveza uvodi se samo onim obveznicima fiskalizacije koji imaju poslovnu potrebu izdavanja takvih dokumenata dok obveznici fiskalizacije koji svoje poslovanje mogu prilagoditi na način da ne koriste mogućnost izdavanja takvih dokumenata prije izdavanja samog fiskaliziranog računa neće trebati ništa prilagođavati u svom poslovanju. Navedene izmjene stupile su na snagu 1. travnja 2020. Za punu primjenu odredbi Zakona koje se odnose na uvođenje fiskalizacije računa za prateće dokumente objavljena je izmjena odgovarajućih članaka u Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, broj 70/20). Odredbe navedenog Pravilnika u dijelu koji se odnosi na provođenje postupka fiskalizacije računa za prateće dokumente stupile su na snagu 1. srpnja 2020. iz čega proizlazi da se i zakonske odredbe o fiskalizaciji računa za prateće dokumente primjenjuju od 1. srpnja 2020.

Ministarstvo financija dosljedno provodi nadzorne aktivnosti iz svoga djelokruga, posebno putem zajedničkih nadzora koje provode Porezna uprava i Carinska uprava. Nadzori kod obveznika fiskalizacije provode se kontinuirano od stupanja Zakona na snagu, sve sa svrhom prevencije nezakonitog ponašanja te poštivanja zakonskih rješenja.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM UREĐUJU

Programom Vlade Republike Hrvatske za mandat 2020. - 2024., između ostaloga, utvrđeni su ciljevi koji se odnose na nastavak poreznog i administrativnog rasterećenja. Jedna od mjera administrativnog rasterećenja odnosi se i na izmjene Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom.

Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom propisane su odredbe koje se odnose na postupak fiskalizacije u prometu gotovinom kao i odredbe koje se odnose na propisivanje visine blagajničkog maksimuma i mjerila kod utvrđivanja visine blagajničkog maksimuma. Naime, jedan od ciljeva Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom je bio propisati kada i pod kojim uvjetima obveznici fiskalizacije prikupljenu gotovinu moraju polagati na otvorene račune u bankama pa su tako propisani kriteriji o visini blagajničkog maksimuma obveznika fiskalizacije. Zakonom je propisano da se visina blagajničkog maksimuma određuje u skladu s kategorizacijom veličine poduzetnika sukladno posebnom propisu o poticanju razvoja malog gospodarstva. Visinu blagajničkog maksimuma određenu Zakonom obveznik fiskalizacije propisuje internim aktom pri čemu vodi računa o potrebama za gotovim novcem u svom redovom poslovanju te svojim mogućnostima i uvjetima čuvanja gotovog novca.

Međutim, tijekom godina primjene fiskalizacije pokazalo se da zakonski propisana visina blagajničkog maksimuma utječe na poslovanje obveznika fiskalizacije. Naime, sukladno Zakonu obveznici fiskalizacije su obvezni položili utrzak gotovog novca iznad propisanog iznosa blagajničkog maksimuma na otvorene račune u bankama pri čemu, u tom dijelu, mogu imati određene troškove. Budući da je visina blagajničkog maksimuma

propisana Zakonom, pri čemu nije moguće pratiti eventualne promjene nastale kod poslovanja obveznika fiskalizacije, posljedično se ni ne može promptno reagirati na donošenje mjera koje su u tom dijelu prilagođene obveznicima fiskalizacije.

Kako je sasvim izvjesno da nije moguće predvidjeti sve djelatnosti odnosno njihove specifičnosti koje se odnose na potrebe za gotovim novcem, potrebno je iznaći način da se što fleksibilnije i što brže reagira na promjene koje prate poslovanje obveznika fiskalizacije. Upravo iz navedenog razloga, a kako bi se obveznicima fiskalizacije koji u svom poslovanju imaju različitu potrebu za gotovinom, omogućilo upravljanje istom, ovim izmjenama Zakona predlaže se da ministar financija pravilnikom propiše odredbe koje se odnose na iznos blagajničkog maksimuma prema pojedinim kategorijama poreznih obveznika.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOGA ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom predlaže se promjena članka 29. Zakona koji propisuje mjerila za određivanje iznosa do kojeg može glasiti blagajnički maksimum obveznika fiskalizacije i visinu blagajničkog maksimuma na način da se ministru financija da ovlast da pravilnikom propiše iznos visine blagajničkog maksimuma prema pojedinim kategorijama poreznih obveznika navedenih u članku 3. Zakona, a koji se smatraju obveznicima fiskalizacije.

Uz članak 2.

Ovim člankom predlaže se, u skladu s Jedinstvenim metodološko-nomotehničkim pravilima za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor, a radi moguće nepreciznosti ili nedostatnog navođenja kod upućivanja na drugi propis, korištenje uopćenog naziva propisa.

Uz članak 3.

Ovim člankom propisuje se obveza usklađivanja provedbenog propisa s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 4.

Ovim člankom se određuje datum stupanja na snagu ovog Zakona i objava u Narodnim novinama. Propisano je da Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2021.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U Konačnom prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom nije bilo izmjena u odnosu na Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Zastupnik u Hrvatskome saboru Davor Dretar iznosi primjedbu koja se odnosi na fiskalizaciju prilikom prodaje u samoposlužnim uređajima odnosno aparatima i predlaže da se odgodi rok za prilagodbu. Navedeni prijedlog nije prihvaćen budući isto nije predmet ovoga Prijedloga zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 29.

(1) Obveznik fiskalizacije, osim onoga iz članka 28. stavka 6. ovoga Zakona, može zadržati gotov novac u blagajni na kraju radnog dana do visine blagajničkog maksimuma. Visinu blagajničkog maksimuma određuje obveznik fiskalizacije samostalno internim aktom, sukladno potrebama i uvjetima sigurnosti, a najviše do iznosa iz stavka 2. ovoga članka.

(2) Mjerila za određivanje iznosa do kojeg može glasiti blagajnički maksimum obveznika fiskalizacije je veličina obveznika fiskalizacije sukladno odredbama Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva. Temeljem toga kriterija obveznik fiskalizacije može odrediti blagajnički maksimum najviše u iznosu od:

- mikro subjekt i fizičke osobe 10.000,00 kuna,
- mali subjekt 30.000,00 kuna,
- srednji subjekt 50.000,00 kuna.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka fizička osoba, obveznik poreza na dobit visinu blagajničkog maksimuma određuje kao mikro, mali ili srednji subjekt, zavisno od veličine obveznika fiskalizacije sukladno kriterijima iz Zakona o poticanju razvoja malog gospodarstva.

(4) Blagajnički maksimum određuje se za obveznike fiskalizacije kao cjelinu, a u okviru toga iznosa obveznik fiskalizacije može odrediti blagajnički maksimum svojim organizacijskim dijelovima.

(5) Obveznici fiskalizacije koji prelaze mjerila koja određuju malo gospodarstvo prema Zakonu o poticanju razvoja malog gospodarstva, mogu odrediti blagajnički maksimum u iznosu od 100.000,00 kuna.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, obveznik fiskalizacije može propisati blagajnički maksimum po pojedinom poslovnom prostoru, ali najviše do visine od 15.000,00 kuna.

(7) Obveznik fiskalizacije koji obavlja mjenjačke poslove, neovisno o odredbama stavaka 2., 3. i 4 ovoga članka, može utvrditi blagajnički maksimum u iznosu do 100.000,00 kuna.

Članak 31.

Za sva pitanja koja nisu uređena odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Općeg poreznog zakona.